



Verwoerpa



M 4

Motie 'Een lokaal referendum verbindt'

De gemeenteraad van Oss, in vergadering bijeen op 23 januari 2025;

Constaterende dat,

- De leefomgeving van de inwoners van Oss door gemeentelijke ambities en besluitvorming ingrijpend verandert of in de nabije toekomst zal veranderen, actuele en toekomstige thema's zijn onder andere:
 - Het beoogde windturbinepark in de Lithse Polder;
 - De massale bomenkap op de Maasdijk;
 - Het afsluiten van wijken van het gas;
 - Het reduceren van het aantal parkeerplaatsen in de stad;
 - De komst en de duur van de vluchtelingenopvang in de Horzak;
 - Een aanzienlijke verhoging van de gemeentelijke belastingen;
 - Steeds strenge regels omtrent houtkachels in tijden van energiearmoede;
 - Het verwerken van biometrische gegevens van inwoners;
- Veel inwoners geconfronteerd worden met besluiten die directe impact hebben op hun woon- en leefomgeving, zonder dat zij hier tijdig of voldoende invloed op hebben kunnen uitoefenen, en vaak ook niet de weg weten in gemeenteland;
- De gemeente steeds vaker dataverzameling toepast over en van inwoners, wat vragen oproept over de mate van transparantie en zeggenschap die inwoners hierover hebben;
- Het vertrouwen van inwoners in de politiek, zowel lokaal als landelijk, steeds verder afneemt, mede doordat beleidskaders vaak een globalistische basis kennen (de dominerende, ongekozen 'Duurzame Ontwikkelingsdoelen' – SDG's), lokale onderwerpen blijven hierdoor onderbelicht;
- De gemeente haar inwoners centraal hoort te stellen, en niet andersom;
- Burgerparticipatieprojecten in de praktijk regelmatig onvoldoende gehoor geven aan de wensen van inwoners, wat leidt tot groeiende boosheid en frustratie binnen de gemeenschap;
- Zienswijzen van inwoners makkelijk aan de kant worden geschoven;
- Inwoners die gebruik maken van hun spreekrecht, zeer beperkt vragen of feedback krijgen van gemeenteraadsleden en burgerleden;

- Een lokaal raadgevend referendum inwoners de mogelijkheid biedt om directe invloed uit te oefenen op belangrijke gemeentelijke besluiten die hen aangaan, waardoor de betrokkenheid en legitimiteit van beleid wordt vergroot;
- De Gemeentewet een lokaal referendum toelaat, mits er een referendumverordening wordt opgesteld die de procedure en randvoorwaarden regelt.

Overwegende dat:

- De gemeente Oss een vooruitstrevende en voorbeeldstellende rol kan spelen door te laten zien dat zij haar inwoners serieus neemt en hen directe zeggenschap geeft via een raadgevend referendum;
- Een raadgevend referendum het vertrouwen in de lokale democratie kan herstellen door inwoners rechtstreeks invloed te geven op besluitvorming over ingrijpende en impactvolle onderwerpen;
- Het noodzakelijk is om een gedegen en concreet onderzoek te laten uitvoeren naar wat er nodig is om een lokaal raadgevend referendum juridisch, financieel en organisatorisch mogelijk te maken;
- Dit onderzoek ook dient te verkennen welke thema's zich lenen voor een referendum, zoals de genoemde actuele onderwerpen, en welke aanvullende thema's relevant zouden kunnen zijn.

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

1. Een onderzoek te verrichten naar de juridische, financiële en organisatorische stappen die nodig zijn om een lokaal raadgevend referendum in de gemeente Oss mogelijk te maken en hierbij expliciet in kaart te brengen:
 - Welke juridische aanpassingen of besluiten nodig zijn om een referendumverordening vast te stellen binnen de kaders van de Gemeentewet;
 - Welke praktische en organisatorische vereisten gelden, zoals drempels voor het aantal benodigde handtekeningen, een opkomstdrempel en andere randvoorwaarden;
 - Of de thema's die in de constatering worden genoemd zich lenen voor een raadgevend referendum en welke aanvullende onderwerpen geschikt kunnen zijn;
 - Welke digitale en logistieke mogelijkheden er zijn om referenda toegankelijk en efficiënt te organiseren;
2. De resultaten van dit onderzoek uiterlijk op **30 juni 2025** aan de raad te presenteren. Gelijktijdig een concept-referendumverordening ter besluitvorming aan de raad voor te leggen, zodat een lokaal raadgevend referendum ingevoerd kan worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Marjolein van Hattem
Forum voor Democratie

Frank Duijs
DDO